

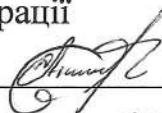
Черкаська обласна державна адміністрація
Управління екології та природних ресурсів

ПРОЕКТ ЗМІНИ МЕЖ
парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва
місцевого значення «Природно-історичний
комплекс Г. С. Сковороди»

площею 14,0 га, в адмінмежах с. Коврай, Гельмязівської територіальної
громади, Золотоніського району, Черкаської області

Упорядник:

головний спеціаліст відділу земельних
та водних ресурсів, заповідної справи
Управління екології та природних
ресурсів Черкаської обласної державної
адміністрації

_____ С. М. Аксютко
" 01 " _____ 05 _____ 2023 р.

Черкаси – 2023

ЗМІСТ

Клопотання Гельмязівської сільської ради від 10.01.2023 № 55/02-31 щодо необхідності зміни меж (конфігурації) території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди»	3
Обґрунтування необхідності зміни меж об'єкту природно-заповідного фонду, підготовленого науковцями кафедри біології, екології та агротехнологій Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького	4
Експертний висновок про необхідність зміни меж об'єкту природно-заповідного фонду, підготовленого науковцями Канівського природного заповідника ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету ім. Т. Шевченка	10
Погодження Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 07.04.2023 № 25/2-11/5330-23 щодо зміни меж об'єкту природно-заповідного фонду	12
Інформація Головного управління Держгеокадастру у Черкаській області від 21.12.2022 № 15-23-0.22-4376/2-22	14
Рішення Гельмязівської сільської ради від 27.10.2022 № 27-21/VIII про погодження зміни меж об'єкту природно-заповідного фонду	15
Лист Золотоніської районної військової адміністрації від 04.07.2022 № 01-01-34/1057 про погодження зміни меж об'єкту природно-заповідного фонду	16
Охоронне зобов'язання від 27.05.2021 № 213	17
Положення про парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди», затверджене наказом Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації від 27.05.2021 № 15	18
Витяги з рішень Черкаської обласної ради від 13.05.1975 № 288, 21.11.1984 № 354 про оголошення об'єкту природно-заповідного фонду	24
Лист Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації від 01.05.2023 № 9949/02/10-04-15 щодо зміни меж об'єкту природно-заповідного фонду	28
Картографічні матеріали	30

**ГЕЛЬМЯЗІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

вул. Центральна, 1, с.Гельмязів, Золотоніського району Черкаської області, 19715.
тел.(063) 36-48-806, e-mail: GelmyazivSR@ukr.net, <https://gelmyazivska-gromada.gov.ua>, код ЄДРПОУ 04410433

10.01 2023 № 55 /02-31

№ _____ від _____

Голові Черкаської обласної державної адміністрації
Табурцю І.І.

Шановний Ігоре Івановичу!

У результаті вивчення наявних установчих документів, що стосуються парку - пам'ятки садово-паркового мистецтва (ППСПМ) «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди», що розташований на території Гельмязівської сільської ради, та його натуральних обстежень встановлено суттєву невідповідність всіх об'єктів, відображених на першому схематичному плані ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» фактичному їх розміщенню в природі.

Нові запропоновані межі ділянок із рослинністю природного та пів-природного походження які відповідають критеріям природоохоронних територій категорії ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» із виключенням зі складу даного об'єкту селітебних територій та приватних ділянок та включенням натомість вказаних більш цінних у природоохоронному відношенні ділянок, без зміни площі даного природно-заповідного об'єкту.

Просимо Вас погодити зміни меж ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди».

Додатки: Копії на 25 аркушах.

Сільський голова

Алла Бахтемірова
+380938213551

Іван ТИТАРЕНКО

Черкаська обласна державна адміністрація
547/01/01.38 від 17.01.2023

**Обґрунтування необхідності зміни меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва (ППСПМ)
«Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди»**

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди» площею 14 га оголошений рішенням Черкаської обласної ради від 13.05.1975 р. №288 в селі Коврай Черкаського району Черкаської області.

У результаті вивчення наявних установчих документів, що стосуються зазначеного природно-заповідного об'єкту та його натурних обстежень встановлено суттєву невідповідність розміщення всіх об'єктів, відображених на схемі ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» (див. додаток, рис. 1) фактичному їх розміщенню в натурі та наявності ділянок зелених насаджень штучного та природного походження загальною площею 14 га, що відповідають основним критеріям ППСПМ, розміщення яких не відповідно показане на першій схемі ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди».

З огляду на критерії і характеристики, яким має відповідати ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди», до його території слід віднести три, дещо відмінні між собою ділянки, що знаходяться в єдиному топографічному контурі. До них належать (див. додаток): ділянка №1 — штучні насадження листяних деревних рослин віком 60-70 років на правому березі річки Ковраець. У межах цієї ділянки розміщені залишки садиби (погріб) де проживав Г.С. Сковорода (див. №4 в додатку). У деревостані переважають *Betula pendula*, *Robinia pseudoacacia*, *Tilia cordata*, *Fraxinus excelsior*, *Acer platanoides*, трапляються *Acer negundo*, *Ulmus laevis*, *Acer pseudoplatanus*, *Morus nigra*. По периферії наявні групові посадки *Picea abies*. Також поодинокі зростають дерева *Populus nigra*. Головним домінантом у ярусі чагарів виступає *Sambucus nigra*, зрідка *Corylus avellana*. У ярусі трав

переважають тривіальні нітрофільні види (*Anthriscus sylvestris*, *Urtica dioica*, *Geum urbanum*, *Galium aparine*, *Chelidonium majus*, *Lamium maculatum*).

Ділянка №2 — заболочене та поросле елементами вербово-тополевих лісів зниження вздовж русла р. Ковраєць. На відкритих, не заліснених ділянках пересихаючого русла представлені угруповання прибережно-водного та болотного високотрав'я із домінуванням *Phragmites australis*, *Epilobium hirsutum*, *Lycopus exaltatus*, *Urtica pubescens*, *Bidens frondosa*, *Typha latifolia*. Також тут наявні значні площі (близько 3 га) вербово-тополевих лісів природного походження (клас *Salicetea purpurea*), де у верхньому ярусі переважає *Salix alba* та часто зустрічаються *Populus nigra*, *Acer negundo*, *Fraxinus excelsior*.

Ділянка №3 — штучні насадження листяних деревних рослин віком 60-70 років на вузькій смузі зсувової тераси та ділянці лесового плато на лівому березі річки Ковраєць. У смузі зсувової тераси, що розташована уступом вздовж русла зростають штучні рядові насадження *Tilia cordata*, *Juglans nigra*, *Acer platanoides*, *Fraxinus excelsior*, *Acer negundo*, *Ulmus laevis*. На підвищенні лесового плато по лівому березі річки Ковраєць переважають штучні насадження *Robinia pseudoacacia*, *Tilia cordata*, *Quercus robur*, *Fraxinus excelsior*, *Acer platanoides*. Відмічається добра життєвість більшості дерев дуба звичайного, які потенційно можуть забезпечити самосів при умові правильного догляду за даними насадженнями. У ярусі трав переважають тривіальні нітрофільні види (*Anthriscus sylvestris*, *Urtica dioica*, *Geum urbanum*, *Galium aparine*, *Chelidonium majus*, *Lamium maculatum*).

Зазначені лісові та лісо-паркові насадження розташовані на похилих поверхнях долини річки Ковраєць із відносними перевищеннями до 15 м і відіграють важливу протиерозійну роль. Окрім цього, вони за всіма критеріями відповідають біотопам G1.11 — прибережні вербові ліси та G1.A4 — яружні та схиліві ліси, для збереження яких в Європі пропонується створення територій їх охорони.

У безпосередній близькості до ППСМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» розміщена школа. Також ця територія є місцем відпочинку дорослих та дітей. У межах цих ділянок розташований меморіальний обеліск на вшанування пам'яті загиблих у другій світовій війні, обеліск-погруддя Г.С. Сковороди та залишки садиби, в якій проживав філософ. Зважаючи на це, територія окрім природоохоронного, має ще й історико-меморіальне та виховне значення.

На вказаних земельних ділянках зростають різноманітні листяні чагарникові і деревні види рослин. Їх насадження гармонізують із прилеглими елементами житлової інфраструктури, створюючи компонент ландшафту лісопаркового типу. Це значно збагачує біотопічний діапазон цієї частини села Коврай і забезпечує можливість поселення і виживання тут популяцій окремих видів дендрофільних птахів. У зв'язку з особливістю розташування та наявністю різновидових деревних насаджень, ця ділянка має рекреаційну та естетичну цінність, може використовуватися з науковою та освітньо-виховною метою. При застосуванні відповідних господарських заходів, зокрема, догляду наявних зелених насаджень та створенню додаткових композицій чагарників та дерев, вона стане значним доповненням ландшафтного різноманіття та забезпечуватиме покращення стану цієї частини села. Ця територія слугує місцем для короткострокового відпочинку громадян. Має рекреаційну, естетичну цінність, може використовуватися в освітньо-виховних цілях, для потреб моніторингу навколишнього природного середовища, проведення наукових досліджень та спостережень.

Доцільним є подальший догляд за територією об'єкту з комплексом заходів щодо охорони та збереження зелених насаджень, догляду за насадженнями, покращення стану трав'яного ярусу, створення ботанічних композицій. Серед заходів по догляду за даними насадженнями очевидною є необхідність видалення загиблих і аварійних дерев, що становлять небезпеку для людей. Доцільна підсадка особин ідентичного видового складу, крім

небажаних видів-агіофітів (зокрема таких як клен ясенелистий (*Acer negundo*) та робінії звичайної (*Robinia pseudoacacia*), замість яких доцільно підсаджувати види-колонофіти та види природної дендрофлори регіону. Також доцільний контроль за несанкціонованими рубками.

Завідувач кафедри

біології, екології та агротехнологій

Черкаського національного університету

імені Богдана Хмельницького, к.б.н., доцент

О.В. Спрягайло

1312 KUTCOPOYUW-
11-11-1912

184-111212

1890
 1891

1892-1893

22.2.1974

Wm. B. Allen

2. EXPAND

родно-исторического контексту
г. Скоробороды в с. Кабреты
Запорожского р.н.

ЗООТЕХНИЧЕСКОЕ Д.НУ

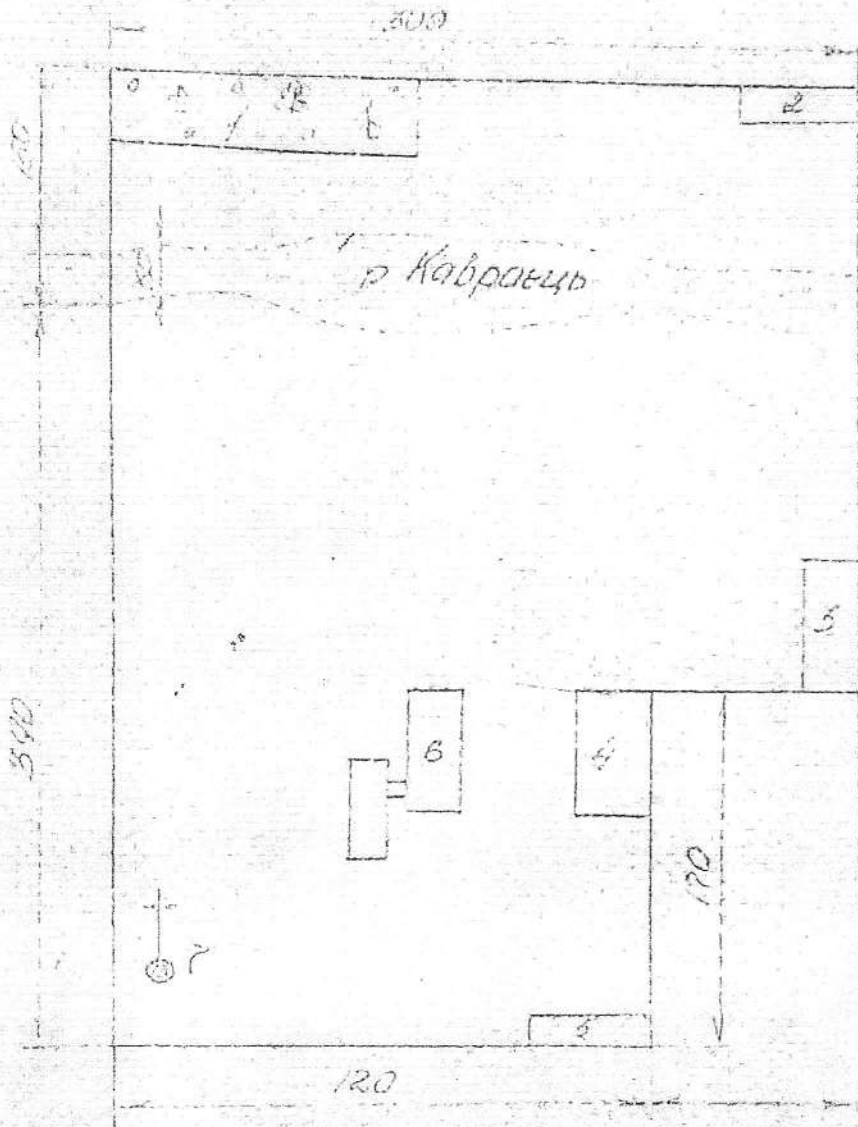
1, *Gu. R. nigra* n.

Тел. и факс

Ballou's Journal

for the year 1900

Ray A. R. C. 1880

1. Парк Г.С. Чубовых
- 2 - Садик
- 3 - Младшие
- 4 - Коммуна К.Н.
- 5 - Садик
- 6 - Коммуна
- 7 - Садик

Вилонсеро: Губернаторское И Д

Експертний висновок

про необхідність зміни меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва (ППСПМ) «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди»

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди» площею 14 га оголошений рішенням Черкаської обласної ради від 13.05.1975 №288 в селі Коврай Черкаського району Черкаської області, яке скасовано рішенням Черкаської обласної ради від 21.11.1984 №384 з одночасним затвердженням нового переліку об'єктів природно-заповідного фонду області, до якого увійшов «Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди».

16.02.2022 комісією у складі трьох чоловік, а саме Василя Леоновича Шевчика, Миколи Миколайовича Борисенка та Олександра Дмитровича Полішка **проведено:** а) вивчення наявних установчих документів, що стосуються зазначеного природно-заповідного об'єкту; б) натурні обстеження природно-заповідного об'єкту.

В результаті **встановлено:** а) згідно першої схеми ручного виготовлення (додаток 1) наявність в межах парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди» ряду об'єктів нерухомості (3 – магазин, 4 – контора колгоспу, 6 – школа, 7 – церква (на даний час цього об'єкту немає)) та приватних земельних ділянок (2 – садиба, 5 – садиба); б) повну невідповідність фактичного розміщення всіх об'єктів нерухомості (школа, садиби, магазин, церква) співвідносно напрямку долини річки Коврай відображених на першій схемі ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди», що виготовлена вручну і в довільній формі (див. додаток 1), тому точно ідентифікувати межі зображеної на схемі ділянки неможливо; в) наявність ділянок зелених насаджень штучного та природного походження загальною площею 14 га, що відповідають основним критеріям ППСПМ, розміщення яких не відповідно показане на першій схемі ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди» (див. додаток 1).

Пропонуємо визначити територію ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» у складі ділянок, що відповідають основним критеріям ППСПМ. До цих ділянок відносяться (див. додаток 2): ділянка №1 — штучні насадження листяних порід віком 60-70 років на правому березі річки Ковраєць. В межах даної ділянки розміщені залишки садиби (погріб) де проживав Г.С. Сковорода (див. №4 в додатку 2); ділянка №2 — заболочене та поросле вербово-тополевыми лісами зниження на місці русла р. Ковраєць; ділянка №3 — штучні насадження листяних порід віком 60-70 років на вузькій смузі зсувової тераси та ділянці лісового плато на лівому березі річки Ковраєць.

Вказані лісові та лісо-паркові насадження розташовані на похилих поверхнях долини річки Ковраєць із відносними перевищеннями до 15 м і відіграють важливу протиерозійну роль. Окрім цього вони за всіма критеріями відповідають біотопам G1.11 – прибережні вербові ліси та G1.A4 — яружні та схилі ліси, для збереження яких в Європі пропонується створення територій їх охорони.

В безпосередній близькості до ППСПМ «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» розміщена школа. Також ця територія є місцем відпочинку дорослих та дітей. В межах цих ділянок розташований обеліск на вшанування пам'яті загиблих у другій

світовій війні, обеліск-погруддя Г.С. Сковороди та залишки садиби в якій проживав філософ. Зважаючи на це, територія крім природоохоронного має ще й історико-меморіальне та виховне значення.

На вказаних земельних ділянках зростають різноманітні листяні чагарникові і деревні породи. Насадження деревних порід гармонізують із прилеглими елементами житлової інфраструктури, створюючи компонент ландшафту лісопаркового типу. Це значно збагачує біотопічний діапазон цієї частини села Коврай і забезпечує можливість поселення і виживання тут популяцій окремих видів дендрофільних птахів. У зв'язку із особливістю розташування та наявністю різновидових деревних насаджень ця ділянка має рекреаційну та естетичну цінність, може використовуватися з науковою, освітньо-виховною метою. При застосуванні відповідних господарських заходів, зокрема догляду існуючих зелених насаджень та створенню додаткових насаджень чагарників та дерев, вона стане значним доповненням ландшафтного різноманіття та забезпечуватиме покращення стану довкілля цієї частини села.

Старший науковий співробітник
Канівського природного заповідника
ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського
Національного університету
імені Тараса Шевченка, ст. наук. співробітник,
канд. біол. наук

Василь ШЕВЧИК

Завідувач сектору забезпечення навчального процесу
навчальної лабораторії заповідної справи
Канівського природного заповідника
ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського
Національного університету
імені Тараса Шевченка, доктор філософії
у галузі природничих наук

Микола БОРИСЕНКО

Завідувач музею природи
Канівського природного заповідника
ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського
Національного університету
імені Тараса Шевченка

Олександр ПОЛІШКО

Підписи В.Л. Шевчика, М.М. Борисенка, О.Д. Полішка підтверджую

Провідний юрисконсульт

16.02.2022

Василь БОЙЧЕНКО

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № 2554/02/10-04-13 від 01.02.2023

**Черкаська обласна військова
адміністрація**

**Щодо зміни меж об'єкта
природно-заповідного фонду**

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України розглянуло лист Черкаської обласної державної адміністрації щодо зміни меж об'єкта (конфігурації) парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди» (далі – Парк) площею 14 га, без зміни загальної площі заповідного об'єкту та повідомляє.

Міністерство відповідно до статті 54 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на підставі:

експертного висновку про необхідність зміни меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди» від 16.02.2022, підготовленого фахівцями Канівського природного заповідника ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Траса Шевченка, зокрема, старшим науковим співробітником, кандидатом біологічних наук Василем Шевчиком; завідувачем сектору забезпечення навчального процесу навчальної лабораторії заповідної справи, доктором філософії у галузі природничих наук Миколою Борисенком; завідувачем музею природи Олександром Полішком,

враховуючи:

копію листа Черкаської обласної державної адміністрації від 01.02.2023 № 2554/02/10-04-13;

копію клопотання Гельмязівської сільської ради від 10.01.2023 № 55/02-31 щодо зміни меж Парку;

оригінал обґрунтування необхідності зміни меж Парку, підготовленого науковцями кафедри біології, екології та агротехнологій Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

копію листа Головного управління Держгеокадастру у Черкаській області від 21.12.2022 № 15-23-0.22-4376/2-22;

копії витягів з рішень Черкаської обласної ради народних депутатів від 13.05.1975 № 288 «Про затвердження заповідних об'єктів на території

Міндовкілля
№25/2-11/5330-23 від 07.04.2023
КЕП: Гречаник Р. М. 07.04.2023 18:05
58E2D9E7F900307B0400000022AD34001958A600
Сертифікат дійсний з 22.07.2022 00:00 до 21.07.2024 23:59

області», від 21.11.1984 № 345 «Про мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області»;

картографічних матеріалів з матеріалів створення Парку та пропонуваннях для зміни меж, без зміни загальної площі заповідного об'єкту;

копію охоронного зобов'язання від 27.05.2021 № 213;

копію рішення Гельмязівської сільської ради від 27.10.2022 № 27-21/VIII щодо погодження зміни меж Парку;

копію рішення Черкаського окружного адміністративного суду від 13.08.2021 Справа № 580/4371/21 про визнання протиправною бездіяльність Гельмязівської сільської ради в частині незабезпечення проведення робіт з винесення меж в натуру (на місцевості) парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди» та зобов'язання на проведення вищевказаних робіт;

копію листа Виконавчого комітету Гельмязівської сільської ради від 31.03.2023 № 615/02-31;

копію листа Держгеокадастру від 30.03.2023 № 18-23-0.2-1532/2-23,

схвалює клопотання та погоджує зміну меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди», шляхом виключення зі складу об'єкту селітебних територій та приватних ділянок та включенням натомість більш цінних у природоохоронному відношенні ділянок, без зміни загальної площі Парку.

Така зміна меж у наданих матеріалах обґрунтована тим, що у результаті вивчення наявних установчих документів, що стосуються природно-заповідного об'єкту та його натурних обстежень було встановлено суттєву невідповідність розміщення всіх об'єктів, відображених на схемі Парку, а саме фактичному їх розміщенню в натурі та наявності ділянок штучного та природного походження загальною площею 14 га, що відповідають основним критеріям Парку.

Перший заступник Міністра

Руслан ГРЕЧАНИК

ДЕРЖГЕОКАДАСТР
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖГЕОКАДАСТРУ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

вул. Смілянська, 131, м. Черкаси, 18008, тел. (0472) 55 50 35, e-mail: cherkasy@land.gov.ua
Код ЄДРПОУ 39765890

21.12.2022 15-23-0.22-4376/2-22

На № _____ від _____

Виконавчому комітету
Гельмизієвської сільської ради
Золотоніського району Черкаської
області

вул. Центральна, 1,
с. Гельмизів.
Золотоніського району,
Черкаської області
19715

GelmyzivSR@ukr.net

Про надання інформації

Головне управління Держгеокадастру у Черкаській області (далі – Головне управління) розглянуло Ваше звернення від 08.12.2022 № 1376/02-31 (вх. № 15-3630/0/1-22 від 12.12.2022) щодо інформації про землі загальною площею 14,0000 га на території Гельмизівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області, які зазначені на додаїному - план території та повідомляє наступне.

За інформацією Відділу № 1 Управління надання адміністративних послуг Головного управління Держгеокадастру у Черкаській області (далі – Відділ № 1) відповідно до державної статистичної звітності про наявність земель та розподіл їх за власниками земель, землекористувачами, учасниками станом на 31.12.2015 та наявних у Відділі № 1 картографічних матеріалів, землі, які відображені на наданому викопіюванні є землями загального користування, як в межах так і за межами населених пунктів.

Додатково повідомляємо, що наказ Державного комітету статистики України від 05.11.1998 № 377 втратив чинність, відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.08.2015 № 190 «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Державного комітету статистики України від 05 листопада 1998 року № 377 «Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 6-зем, 6а-зем, 6б-зем, 2-зем)»».

В.о.начальника

Оксана СІРОШТАН

Наталія Гріб

Гріб Наталія Петрівна

9 10 18

ГУ Держгеокадастру у Черкаській області
15-23-0.22-4376/2-22 від 21.12.2022

**ГЕЛЬМЯЗІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

27 жовтня 2022 року

с.Гельмязів

№ 27-21/VIII

Про погодження зміни меж парку-пам'ятки садово – паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» у селі Коврай Гельмязівської сільської ради Золотоніського району

З метою визначення меж та фактичної площі парку – пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» у селі Коврай Гельмязівської сільської ради Золотоніського району, розглянувши обґрунтування необхідності зміни меж парку – пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди», експертний висновок про необхідність зміни меж об'єкта природно – заповідного фонду парку – пам'ятки садово – паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» у селі Коврай Гельмязівської сільської ради Золотоніського району керуючись ст..52 «Про «Природно-заповідний фонд України », ст..12 Земельного кодексу України, ст. 20 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», п.37 ст.26 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Погодити зміну меж парку – пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» у селі Коврай Гельмязівської сільської ради Золотоніського району з встановленням його площі 14,00 га .
2. Звернутись в Черкаську обласну державну адміністрацію розглянути в установленому порядку питання зміни та встановлення меж парку – пам'ятки садово – паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г.С.Сковороди» у селі Коврай Гельмязівської сільської ради Золотоніського району площею 14,00 га.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань земельних відносин, природокористування, планування території, будівництва, архітектури, охорони пам'яток, історичного середовища та благоустрою сільської ради.

Сільський голова

Іван ТИТАРЕНКО

ЗОЛОТОНІСЬКА РАЙОННА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

вулиця Садовий проїзд, 5, м. Золотоноша, 19702, тел. 2-24-33
E-mail: zolordazva@gmail.com, web: <http://rda.zolorayon.gov.ua>, Код ЄДРПОУ 04061197

04.07.2022 №01-01-34/1057

на №5094/01/01-38 від 09.06.2022

Управління екології та природних ресурсів
Черкаської обласної державної адміністрації

На виконання листа від 09.06.2022 №5094/01/01-02-38 Золотоніська районна військова адміністрація Черкаської області не заперечує зміни меж ППСІМ «Природно історичний комплекс Г.С. Сковороди», що розташований на території Гельмязівської сільської ради.

Перший заступник голови

Володимир ДЕНИСЕНКО

Вікторія Соколенко 0967049458

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

вулиця Вернигори, 17, м. Черкаси, 18008, тел./факс: (0472) 63-36-55

E-mail: 38715482@mail.gov.ua, код згідно з СДРПОУ 38715482

ОХОРОННЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

від 24.05.2021 № 213

1. Охоронне зобов'язання оформлене відповідно до статті 53 Закону України „Про природно-заповідний фонд України”, рішення Черкаської обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 354 „Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області“

(реквізити розпорядчого документа, яким створено (оголошено) територію (об'єкт) природно-заповідного фонду)

2. Цим охоронним зобов'язанням Гельмязівській сільській територіальній громаді Золотоніського району Черкаської області

(повне найменування (для фізичних осіб - прізвище, ім'я, по батькові) землекористувача (землевласника), на земельних ділянках якого розташована(ий) територія (об'єкт) природно-заповідного фонду або його частина)

передається під охорону та дотримання встановленого режиму територія (частина території, об'єкт) парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення „Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди”

(категорія, найменування території чи об'єкта природно-заповідного фонду)

загальною площею 14.0 га

в с. Коврай Гельмязівської сільської територіальної громади Золотоніського району Черкаської області

(місце розташування території чи об'єкта природно-заповідного фонду)

3. Землекористувач (землевласник) зобов'язаний:

дотримуватись встановленого режиму для території (об'єкта) природно-заповідного фонду;

не здійснювати у межах території (об'єкта) природно-заповідного фонду забороненої господарської діяльності;

вживати заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та шкідливого впливу на територію (об'єкт) природно-заповідного фонду;

дотримуватися вимог щодо використання території (об'єкта) природно-заповідного фонду;

забезпечити охорону та збереження цінних природних комплексів території (об'єкта) природно-заповідного фонду.

4. Землекористувач (землевласник) забезпечує охорону та збереження території (об'єкта), що перебуває у його користуванні (власності).

5. Охоронне зобов'язання оформлено у двох примірниках, з яких перший зберігається у землекористувача (землевласника), другий – в Управлінні екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації

(найменування уповноваженого органу)

6. Передано під охорону:

Заступник начальника Управління -
начальник відділу
(посада керівника уповноваженого органу)

(підпис)

Людмила ДОВГА
(прізвище, ініціали)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Управління екології та
природних ресурсів Черкаської
обласної державної адміністрації
від 27.05.2021 № 15

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПАРК-ПАМ'ЯТКУ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
„ПРИРОДНО-ІСТОРИЧНИЙ КОМПЛЕКС Г.С. СКОВОРОДИ”**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення „Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди” (далі - Парк) оголошено об'єктом природно-заповідного фонду відповідно до рішення Черкаської обласної ради народних депутатів від 21.11.1984 № 354 „Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області” на площі 14,0 га.

1.2. Парк входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

1.3. Парк розташований в с. Коврай Гельмязівської сільської територіальної громади Золотоніського району Черкаської області, та знаходиться у віданні Гельмязівської сільської територіальної громади (далі – Землекористувач).

1.4. Земельна ділянка, якій надано статус Парку, не вилучається з користування Землекористувача, який здійснює у його межах свою діяльність згідно з цим Положенням.

1.5. Землекористувач на території Парку в своїй діяльності керується Конституцією України, Земельним, Лісовим, Водним кодексами України, Законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму охорони та збереження території Парку.

1.6. Межі Парку встановлюються в натурі, оформляються відповідними знаками та інформаційними матеріалами, наносяться на планово-картографічні матеріали територіальних органів Держгеокадастру та Землекористувачів, відображаються у відповідних формах статистичної звітності з кількісного обліку земель (форма № 6-зем) та землепорядній документації, обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.7. Утримання та реконструкція Парку проводиться за проектами, що розробляються спеціалізованими науковими та проектними установами.

1.8. Адреса Землекористувача: 18000, Черкаська обл., Золотоніський р-н, вул. Центральна, буд. 1.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Парк створений з метою збереження ландшафтної композиції з дерев і чагарників при музеї українського письменника, філософа та просвітителя Г.С. Сковороди.

2.2. Основними завданнями Парку є:

- охорона та збереження композицій із дерев, чагарників, квітів і трав'яних газонів;
- підтримання загального екологічного балансу у регіоні;
- поширення екологічних знань, тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України” на території Парку забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Парку, передбаченим цим Положенням, і загрожує збереженню або призводить до деградації природного комплексу, у тому числі:

- збір рідкісних та занесених до Червоної книги України видів рослин, їх квітів, плодів;

- використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, надання під забудову, у господарське використання;

- реконструкція насаджень та будівель без наявності проекту утримання та реконструкції Парку;

- будь-яке будівництво стаціонарних та розміщення тимчасових споруд, не пов'язане з організацією охорони Парку та реалізацією проекту утримання та реконструкції Парку;

- розвідувальні, підривні роботи, розробка усіх видів корисних копалин;

- будь-яке порушення ґрунтового покриву, не пов'язане з реалізацією проекту утримання та реконструкції Парку;

- меліоративні роботи та інші роботи, які можуть призвести до зміни гідрологічного та гідрохімічного режимів Парку;

- зміна структури та конфігурації джерел лінії водних об'єктів Парку;

- знищення або пошкодження інформаційно-охоронних, межових знаків, алей, стежок, рекреаційних об'єктів;

- встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торгівельних лотків, павільйонів, кіосків тощо, без відповідних дозволів та погоджень, з порушенням режиму охорони та збереження території Парку та не пов'язане з виконанням покладених на Парк завдань;

- псування та забруднення земель виробничими, комунальними та іншими відходами, влаштування смітників;

- застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин і лісу без відповідного наукового обґрунтування;

- спалювання сухої рослинності, розведення багать та порушення інших правил протипожежної безпеки;

- добування з дерев соку, смоли, нанесення механічних пошкоджень;

- знищення чи пошкодження окремих дерев, чагарників, трав'яної рослинності;

- здійснення сінокосіння, крім догляду за газонами і знищення бур'янів;

- прогін худоби через територію Парку, влаштування пасовищ для худоби та пташників;

- організація стоянок автотранспорту;

- проїзд усіх видів транспорту поза дорогами загального користування, не пов'язаний з виконанням покладених на Парк завдань;

- інтродукція нових видів рослин і тварин без відповідних, узгоджених у встановленому порядку наукових обґрунтувань та погоджень;

знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву (підліску, підросту, заліснення, розорювання, залуження ділянок) без відповідних наукових обґрунтувань;

рубки головного користування та прохідні рубки;

інші види робіт, що можуть призвести до порушення природних зв'язків і ходу природних процесів, втрати наукової, естетичної цінності природного комплексу, що охороняється.

3.2. На території Парку дозволяється у встановленому порядку:

наукова, природоохоронна, обмежена господарська та інша діяльність, що не суперечить цільовому призначенню, меті і завданням Парку і проводиться з додержанням встановленого цим Положенням режиму території;

проведення екскурсій і відпочинок населення;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Парку;

догляд за насадженнями, включаючи вибіркові санітарні рубки, рубки реконструкції та догляду з підсадкою дерев і чагарників ідентичного видового складу, замість загублених, вжиття заходів щодо запобігання самосіву, збереження композицій із дерев, чагарників і квітів, трав'яних газонів;

збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Парку відповідно до Проекту утримання та реконструкції Парку.

3.3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Парку здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими на те органами державної влади, в порядку передбаченому законодавством.

3.4. Парк охороняється Землекористувачем і утримується на його кошти.

3.5. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Парку здійснюється Землекористувачем.

3.6. На Землекористувача у межах Парку оформляється охоронне зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Парк, Землекористувач зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

3.7. Режим охорони території Парку враховується при розробці регіональних та інших планів, проектів будівництва, схем з розвитку, землевпорядкуванні тощо.

3.8. Державний контроль за додержанням режиму території Парку здійснюється територіальним органом Державної екологічної інспекції України.

3.9. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Парку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порушення природоохоронного законодавства України у межах Парку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Парку проводяться відповідно до природоохоронного законодавства України.

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ
до Положення про об'єкт природно – заповідного фонду

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення
„Природно-історичний комплекс Г.С. Сковороди”

Голова Гельмязівської сільської ради
(найменування посади)

(підпис)

Г. Митаренко
(прізвище, ініціали)

УКРАЇНСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ
ПІДКОМУНІСТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 21.11.84 / 354

Черкас

Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області

У відповідності з постановою Ради Міністрів Української РСР від 22 жовтня 1983 р. "Про класифікацію та мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР" виконком обласної Ради народних депутатів в и р і ш и в:

1. Прийняти пропозиції обласної Інспекції Державного комітету з охорони природи, обласного управління лісового господарства і лісозаготівель, управління сілськогосподарства обласного виконкому, ра^д виконкомів про:

- затвердження мережі територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення згідно діючої класифікації (додаток 1-1);

- вилучення заповідних територій і об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області в зв'язку з невідповідністю з діючою класифікацією (додаток 1-5);

2. Прийняти до відома, що Радою Міністрів УРСР, Держкомприроди УРСР в області організовані території і об'єкти природно-заповідного фонду республіканського значення (додаток 1-6).

3. Відділам, управлінням обласного виконкому, обласним управлінням, виробничим об'єднанням, комбінатам, трестам, організаціям і підприємствам, у віданні яких знаходяться території і об'єкти природно-заповідного фонду:

- забезпечити належне їх утримання і охорону, передбачити виділення для них цілей необхідних асигнувань і матеріальних ресурсів;

- розробити проект положень на кожний державний заказник місцевого значення на основі Типового положення, затвердженого постановою Держмаму і Державного комітету СРСР по науці і техніці від 27 жовтня 1981 року № 77/106, і після погодження з обласною інспекцією Державного комітету УРСР по охороні природи представити в місячний строк на затвердження обласного виконкому;

- надіслати до 01.05.1985 року в натурі межі територій і об'єктів природно-заповідного фонду з встановленням гранично-господарських стовпів, типових охоронних знаків та інвентаризаційних актів, нанести їх контури на планово-картографічні матеріали землекористувачів, зобразити необхідні облікові справи.

5.	Парк Ім. Т.Г. Шевченка	4.5	м. Звенигородка, східна околиця міста	Колекція дерев і чагарників. Закладено на честь 100-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка. Місце відпочинку.	Звенигородського комітната кому- нальних підприємств	Рішення обл- виконкому від 27.06.1972 р. № 367
6.	Парк "Перемога"	2.0	м. Звенигородка	Колекція цінних порід дерев, місце відпочинку.	Комітната комуналь- них підприємств	" - "
7.	Дендропарк лісництва	0.6	Вільхівцьке ліс- ництво Звениго- родського району, кв. 97, виділ 5.	Екзотичний куточок. Колекція цінних порід дерев і кущів, має пізнавальне значення.	Звенигородського лісгоспзагу	Рішення обл- виконкому від 13.05.1975 р. № 288
8.	Дендропарк технічному сілського господарства	0.3	м. Звенигородка, І вул. Дмитрова,	Колекція екзотів. В колекції дерев 11 тис. і інш. Має пізнавальне значення.	Технічному сілськ- кого господарства	" - "
9.	Природно-Історичний комплекс Г.С.Сковороди	14.0	с. Ковраї	Меморіальний парк поруч з р. Ковраєць. Кравцова гола. Місце пов'язане з перебу- ванням поета Г.С.Сковороди (1753-1759 рр.).	Коврайської 8-річної школи	Рішенням обл- виконкому від 13.05.1975 р. № 288
10.	П а р к	0.2	м. Золотоноша вул. Семенівська	Парк з 100 дерев, посаджених на честь 100-річчя з дня на- родження В.І. Леніна.	Міської Ради народних депутатів	Рішенням обл- виконкому від 27.06.1972 р. № 367
11.	Дендрологічний парк школи-інтернату	8.7	м. Золотоноша вул. Баха	Велика колекція дерев і ча- гарників (біля 25 тис. ч.). База практичних занять учнів.	Золотоніської середньої школи- інтернату	" - "

10

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ
ТРУДЯЩИХ

РІШЕННЯ № 288

м. Черкаси

" 13 " травня 1975 року

Про затвердження заповідних об'єктів
на території області

У відповідності з постановою Ради Міністрів Української РСР від 28 січня 1972 року № 43 "Про заходи по розширенні мережі державних заповідників і поліпшенні заповідної справи", за поданням обласної інспекції Держкомітету Ради Міністрів Української РСР по охороні природи виконком обласної Ради депутатів трудящих

У Х В А Д И Т Ь :

1. Затвердити державними заказниками заповідні об'єкти згідно з додатком № 1.
2. Затвердити парки пам'ятками садово-паркового мистецтва згідно з додатком № 2.
3. Затвердити пам'ятками природи місцевого значення заповідні об'єкти згідно з додатком № 3.
4. Виконкомам районних і міських Рад депутатів трудящих та установам, у віданні яких знаходяться заповідні території та природні об'єкти, забезпечити їх належне утримання та охорону.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на обласну інспекцію по охороні природи

[Handwritten signatures and stamps]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

СПИСОК

пам'яток природи місцевого значення

№	Назва заповідних об'єктів	Площа в га	Місце знаходження	Передається під охорону	Коротка характеристика і значення
I	2	3	4	5	6
1.	Природно-історичний комплекс Р.С.Сковороди	14,0	с.Ковраї Золотоніського району	Коврайська 8-річна школа	Меморіальний парк поруч з Р.Ковраєць. Кравцева гора. Місце, зв'язане з перебуванням поета Р.С.Сковороди /1753-1759 р.р./.
2.	Урочище "Рожева криниця"	50,0	кв. 3 держлісфонду Канівської ГЛМС, с.Бучак Канівського району	Канівський гідролісо-меморіальний станція	Джерело з ключовою водою. Насадження листяних порід віком 60 років. Красивий ландшафт. Місце відпочинку трудящих. Місце перебування загос. С.М.Будьонного в роки громадянської війни.
3.	Урочище "Лисяче джерело"	50,0	Держлісфонд Канівської ГЛМС, с.Бучак Канівського району	"	Джерело з ключовою водою. Насадження листяних порід віком 60 років. Місце відпочинку трудящих.
4.	Урочище "Сорова гора"	149,0	кв. кв. 28, 35, 41 Смільянського лісництва Смільянського лісгосп-загу околиці м.Смілья над р.Тисини	Смільянському лісництву Смільянського лісгосп-загу	Гористий рельєф з насадженими листяними породами, які мають виняткову цінність, як ґрунт захисні на крутосхилах. Історичне місце.
5.	Джерело "Громова вода"	0,05	колгосп ім. Чалієва Лисинського району на річці Гніздиці	Лисинського району	Підземне джерело з річкою на р.Гніздиці.

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

вулиця Вернигори, 17, м. Черкаси, 18008, тел./факс: (0472) 63-36-55

E-mail: 38715482@ck.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38715482

від _____ 20__ р. № _____

на № 55/02-31 від 10.01.2023

Гельмязівська сільська рада

GelmyazivSR@ukr.net

Щодо зміни меж об'єкту
природно-заповідного фонду

В додаток до листа Управління від 03.02.2023 № 02/10-04-15/547/01/01-38/2777 щодо зміни меж території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди», повідомляємо.

Правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів регулюються Законом України «Про природно-заповідний фонд України» (далі – Закон).

Відповідно до ст. 54 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» зміна меж, категорії та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду проводиться відповідно до статей 51-53 цього Закону за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України листом від 07.04.2023 № 25/2-11/5330-23 повідомлено про погодження щодо зміни меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди» шляхом виключення з його складу селітебних територій та приватних ділянок та включенням натомість більш цінних у природоохоронному співвідношенні ділянок, без зміни загальної площі об'єкту природно-заповідного фонду (копія додається).

Згідно зі ст. 52 Закону клопотання про необхідність створення (зміни меж) територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення схвалюються обласними державними адміністраціями.

Рішення про організацію чи оголошення (зміну меж) територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення приймається обласними радами (ст. 53 Закону).

Відповідно до Положення про Управління екології та природних ресурсів Черкаської обласної державної адміністрації (далі - Управління), затвердженого розпорядженням Черкаської обласної державної адміністрації від 18.12.2015 № 650 зі змінами (далі – Положення), Управління є структурним підрозділом Черкаської обласної державної адміністрації, одним з основних завдань якого є:

- забезпечення реалізації державної політики у сфері заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі, здійснення управління та регулювання у сфері охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України на території області;
- здійснення розгляду та схвалення клопотань про необхідність створення (зміни меж) територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Опрацювавши представлені на розгляд матеріали, керуючись вимогами ст.ст. 51-54 Закону та Положенням, Управління схвалює клопотання Гельмязівської сільської ради від 10.01.2023 № 55/02-31 щодо зміни меж території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди».

У відповідності до вимог ст. ст. 51-53 Закону Управлінням ведуться роботи щодо підготовки проекту зміни меж та проекту рішення Черкаської обласної ради «Про зміну меж об'єкту природно-заповідного фонду області» щодо зміни меж території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Природно-історичний комплекс Г. С. Сковороди».

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Т. в. о. начальника

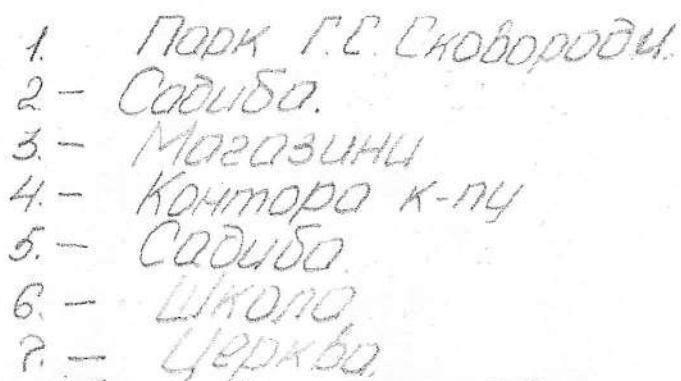

Людмила ДОВГА

природно-исторического комплекса
Л. Сковороды в с. Каврай
Золотоніського р-ну

К. И. Иванов
Заведующий
В. И. М. Савин

30

ПЛАН ТЕРИТОРІЇ

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Природно-історичного комплексу Г.С. Сковороди" на території Гельмязівської сільської ради
Золотоніського району Черкаської області

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

земельні ділянки внесені до ДЗК

межа території парку-пам'ятки

